

بسم الله الرحمن الرحيم

سلسلهٔ رمضانی: بازسازی دوباره امت؛ از عبادت فردی تا آگاهی جمعی!

(ترجمه)

رمضان امسال نباید فقط چند روز روزه و چند شب عبادت باشد که از واقعیت زندگی ما جدا بگذرد. برنامهٔ رمضانی که آن را به صورت حلقه‌های پی‌درپی پیشکش می‌کنیم، تلاشی صادقانه است تا میان ایمان و زندگی، میان عبادت و مسئولیت، میان قرآن و واقعیتی که در مصر و دیگر سرزمین‌های اسلامی با آن روبه‌رو هستیم، پیوند برقرار شود. این برنامه سفری فکری در بیش از سی حلقه است؛ سفری که از طرح یک فکر آغاز می‌شود و به فهم عمیق می‌رسد، تا جایی که این افکار به مفاهیمی تبدیل گردد که بر رفتار ما اثر بگذارد، معیار اعمال ما شود و باورهایی استوار بسازد که مسیر زندگی و شیوه رفتار ما را تعیین کند. در این مسیر، از فهم به آگاهی می‌رسیم و از آگاهی به احساس مسئولیت در برابر خود و امت خویش.

در این حلقه‌ها فقط درباره روزه به عنوان یک عبادت سالانه سخن نمی‌گوییم؛ بلکه آن را به عنوان مکتبی برای پرورش اراده می‌بینیم. همچنان درباره نماز شب صرفاً به منحیث چند رکعتی که خوانده می‌شود و فراموش می‌گردد صحبت نخواهیم کرد، بلکه آن را معنایی می‌دانیم که پایداری و استواری را در دل‌ها می‌کارد. در این مسیر، یک پرسش ساده اما عمیق را مطرح می‌کنیم: الله سبحانه و تعالی در این ماه از ما چه می‌خواهد؟ آیا نقش ما تنها این است که اخلاق فردی خود را بهتر کنیم، یا اینکه الله از ما چیزی فراتر از این نیز می‌خواهد؟

در این حلقه‌ها درباره مسائلی سخن خواهیم گفت که هر روز با آن‌ها روبه‌رو هستیم: ظلم، گرانی، پایمال‌شدن حقوق، ناامیدی بسیاری از جوانان، تضعیف ارزش‌ها و ترس از تغییر؛ اما تنها به بیان دردها بسنده نخواهیم کرد؛ بلکه می‌کوشیم ریشه‌های آن را بفهمیم و ببینیم زمانی که اسلام به عنوان یک منهج عملی در زندگی اجرا می‌شد، چگونه با چنین مشکلاتی برخورد می‌کرد. در این مسیر به سیرهٔ رسول الله صلی الله علیه وسلم در برپایی دولت و ساختن جامعه باز می‌گردیم، به تجربهٔ صحابه در رویارویی با بحران‌ها نگاه می‌کنیم و به نمونه‌های عدالت در تاریخ خود مراجعه می‌کنیم. هدف ما این نیست که در گذشته خیال‌پردازی کنیم، بلکه می‌خواهیم بدانیم که تغییر امکان‌پذیر است، اگر بر پایهٔ آگاهی و یک منهج روشن بنا شود.

این برنامه در درجهٔ نخست برای مردم مصر تهیه شده است؛ زیرا مصر با تاریخ و جایگاه خود کشوری عادی نیست. آنچه در مصر رخ می‌دهد بر محیط پیرامونش اثر می‌گذارد و هرگونه نهضت و بیداری در آن می‌تواند درهای امید را برای دیگران نیز بگشاید. با این حال، این برنامه تنها به مصر محدود نمی‌شود؛ بلکه خطاب آن به همهٔ امت اسلامی است. زیرا دردهای ما یکی است، بحران‌های ما به هم شباهت دارد، خواست ما برای تغییر مشترک است، و آرزوی ما برای عدالت و کرامت نیز یکسان می‌باشد.

شیوهٔ این برنامه ساده و روشن خواهد بود از پیچیدگی به دور می‌باشد و نزدیک به فهم خواننده و بیننده است. هر روز پیامی روشن ارائه می‌شود، همراه با نمونه‌ای عملی و پیوندی مستقیم میان نصوص شرعی و واقعیتی که در آن زندگی می‌کنیم. این حلقه‌ها تنها سخنانی احساسی نخواهد بود، بلکه تلاشی است برای فهم قوانین و سنت‌های تغییر در جوامع: این‌که ملت‌ها چگونه دگرگون می‌شوند؟ چرا گاهی نظام‌هایی که از نظر سلاح و ثروت قدرتمند به نظر می‌رسند سقوط می‌کنند؟ و چگونه مردمانی که ضعیف پنداشته می‌شدند، توانسته‌اند به نهضت و پیشرفت دست یابند؟

در پایان این سلسله‌ها، هدف آن است که خواننده و بیننده با نگاهی تازه از آن بیرون بیاید: فهمی عمیق‌تر از دین خود، آگاهی گسترده‌تر از واقعیتی که در آن زندگی می‌کند و احساسی واقعی از این‌که او بخشی از امتی است که رسالتی بزرگ دارد. و بداند که رمضان تنها یک ایستگاه گذرا نیست، بلکه آغاز یک مسیر و یک حرکت است. این مقدمه دعوتی باز است تا در این سفر با ما همراه شوید؛ سفری از روزها، اندیشه‌ها و مفاهیم و تأملی دوباره در خویشتن و واقعیتی که در آن زندگی می‌کنیم.

بباید رمضان امسال را به نقطه عطفی تبدیل کنیم؛ نه تنها در عبادت‌های ما، بلکه در آگاهی و احساس مسئولیت ما و این ماه را آغاز راهی قرار دهیم برای حرکت به سوی نهضتی که امت ما شایسته آن است؛ نهضتی برای بازگرداندن عزت و جایگاه امت، در سایه اسلام و دولت خلافت راشده بر منهج نبوت.

نویسنده: دفتر مطبوعاتی مرکزی حزب التحریر ولایه مصر

مترجم: پارسا امیدی